

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 660/2021-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **EOS KSI Slovensko, s. r. o.**, Pajštúnska 5, Bratislava, IČO 35 724 803, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Dolejšom, Pajštúnska 5, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 16Er/759/2014 zo 17. augusta 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 16Er/759/2014 zo 17. augusta 2021 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 16Er/759/2014 zo 17. augusta 2021 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Spišská Nová Ves **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **384,08 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 660/2021 z 30. novembra 2021 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručенú ústavnému súdu 25. októbra 2021, v ktorej sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“). Sťažovateľka tiež navrhla zrušiť napadnuté uznesenie, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je v exekučnom konaní č. k. 16Er/759/2014 v postavení oprávneného vo veci vymoženía istiny vo výške 10 792,32 eur spolu s príslušenstvom proti povinnej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a povinnému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obidvaja [REDAKOVANÉ]

3. Okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie, ktoré bolo exekútorovi doručené 29. septembra 2014. Uznesením okresného súdu č. k. 16Er/759/2014 z 8. októbra 2018 sťažovateľka pristúpila namiesto oprávneného na základe postúpenia pohľadávky pôvodne oprávnenej [REDAKOVANÉ]

4. Okresný súd napadnutým uznesením na základe § 8 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“) zastavil exekúciu s odôvodnením, že 31. januára 2021 v exekučnej veci už uplynula rozhodná doba piatich rokov a súčasne exekúcia stratila vlastnosť majetnosti (v posledných osemnástich mesiacoch nebol dosiahnutý výťažok najmenej 15 eur). Podľa súdu ustanovenie „§ 2 ods. 2 písm. f) zákona však nestanovuje absolútnu výnimku, ale spája s exekúciou, ktorá oplýva vlastnosťou majetnosti (určenou podľa výšky výťažku za posudzované obdobie)... Exekúcia podľa § 2 ods. 2 písm. f) zákona... neoplýva nemennou vlastnosťou a nepredstavuje tak absolútnu výnimku...Pokiaľ teda uplynula rozhodná doba piatich rokov od doručenia prvotného poverenia... a súčasne nejde o exekúciu podľa § 2 ods. 2 písm. f) zákona..., dôjde podľa súdu k zákonnému zastaveniu starej exekúcie“.

5. Sťažovateľke bolo 8. septembra 2021 doručené oznámenie súdneho exekútora o zastavení exekúcie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Podľa sťažovateľky neboli splnené zákonné predpoklady na zastavenie exekúcie, pretože 30. augusta 2019 bol na základe rozvrhu platby vo výške 96,86 eur dosiahnutý výťažok exekúcie v sume najmenej 15 eur, čo zabránilo ukončeniu exekúcie. Povinnému sa v období od 1. augusta 2018 do 3. augusta 2021 vykonávali pravidelné zrážky zo mzdy a z iných príjmov.

7. Sťažovateľka je toho názoru, že okresný súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil ako oprávnenej v exekučnom konaní uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

III.

Vyjadrenie okresného súdu

8. Okresný súd vo vyjadrení uviedol, že pred vydaním napadnutého uznesenia súdny exekútor na základe výzvy okresného súdu 13. mája 2021 oznámil, že exekúcia vo veci sťažovateľky sa nezastavovala zo zákona z dôvodu, že v exekučnej veci neboli splnené zákonné predpoklady v zmysle § 2 ods. 2 písm. f) zákona č. 233/2019 Z. z. Uvedené súdny exekútor

preukázal predložením dokladu zo systému, podľa ktorého bol 30. augusta 2019 na základe rozvrhnutia platby dosiahnutý výťažok vo výške 96,86 eur, avšak okresný súd uviedol, že z uvedeného nevyplývalo, že by boli vykonané iné pravidelné úhrady, ktoré by mohli predstavovať výnimku zo zastavenia exekúcie, a teda ani neinformoval súd o tom, že sa povinnému v období od 1. augusta 2018 do 3. augusta 2021 vykonávali pravidelné zrážky zo mzdy a z iných príjmov. Okresný súd teda nemal poznatok o iných pravidelných úhradách zo strany povinného, a preto rozhodol napadnutým uznesením o zastavení starej exekúcie.

9. Sťažovateľka a zúčastnené osoby (povinní) sa k vyjadreniu okresného súdu a ústavnej sťažnosti nevyjadřili.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy: *„Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.“* Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru: *„Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.“*

11. Podľa § 2 ods. 2 písm. f) zákona č. 233/2019 Z. z.: *„Stará exekúcia sa podľa odseku 1 písm. a) nezastavuje, ak ide o starú exekúciu, v ktorej bol v posledných 18 mesiacoch pred dňom, keď sa má stará exekúcia podľa tohto zákona zastaviť, dosiahnutý výťažok spolu aspoň vo výške 15 eur.“*

12. Ústavný súd vychádzal pri ústavnom prieskume veci sťažovateľky zo svojej konštantnej judikatúry, podľa ktorej zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti však vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov v prípade, ak v konaní, ktoré im predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Ústavný súd je oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania a rozhodovania všeobecných súdov vo veciach, v ktorých niet iného súdu, aby prerokoval a rozhodol o tom, či bolo, alebo nebolo porušené základné právo alebo sloboda účastníka konania pred všeobecným súdom (I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, II. ÚS 83/06).

13. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu môže dôjsť predovšetkým vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98), ale tiež v prípade, ak by rozhodnutie všeobecného súdu bolo arbitrárne, a teda prejavom zjavnej svojvôle pri výklade a aplikácii právnej normy, ak by výrok rozhodnutia nebol v súlade s priebehom konania alebo ak by rozhodnutie nebolo dostatočne odôvodnené (II. ÚS 814/2014).

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľky, že nedošlo k naplneniu zákonných predpokladov na zastavenie starej exekúcie podľa § 2 ods. 2 písm. f) zákona č. 233/2019 Z. z. Svoje tvrdenie opiera o priložený rozpis platieb z interného systému sťažovateľky, z ktorého vyplýva, že od 1. augusta 2018 do 3. augusta 2021 sa vykonávali pravidelné mesačné zrážky zo mzdy a iných príjmov.

15. Okresný súd vo vyjadrení uviedol, že pred vydaním napadnutého uznesenia vyzval súdneho exekútora na vyjadrenie, prečo nedošlo k zastaveniu exekúcie vo veci sťažovateľky. Súdny exekútor k výzve okresného súdu uviedol, že neboli splnené zákonné predpoklady na zastavenie starej exekúcie, čo mal dosvedčiť priložením dokladu o uhradení jednej zo zrážok z vymožiteľnej sumy na účet súdneho exekútora.

16. Ústavný súd konštatuje, že z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že tento sa pri vydaní napadnutého uznesenia riadil predloženým oznámením súdneho exekútora a priloženým dokladom o úhrade jednej zo zrážok z vymoženej sumy z 30. augusta 2019 vo výške 96,86 eur. Z uvedeného tak možno usúdiť, že súd sa riadil neúplným oznámením zo strany súdneho exekútora, ktorý ho opomenul informovať aj o ďalších uskutočnených zrážkach, o ktoré sťažovateľka opiera opodstatnenosť ďalšieho vedenia exekučného konania. Na druhej strane však treba podotknúť, že okresný súd má povinnosť náležite zistiť skutkový stav veci pred samotným rozhodnutím, aby nedošlo k porušeniu princípu právnej istoty a základných práv a slobôd jednotlivca. Vzhľadom na uvedené možno dospieť k záveru, že napadnutým uznesením súdneho došlo k porušeniu uvedených práv sťažovateľky. Vzhľadom na deklarovanie porušených práv sťažovateľky ústavný súd v zmysle § 133 ods. 3 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil na ďalšie konanie.

V.

Trovy konania

17. Sťažovateľka má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby vykonaný v roku 2021 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 181,17 eur, režijný paušál v sume dvakrát po 10,87 eur (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Celková hodnota náhrady trov právneho zastúpenia tak predstavuje sumu 384,08 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2022

Peter Straka
predseda senátu